

HAKİMLER

kitabı

DEBORA

(bölüm 4-5)

HAKİMLER - iskelet

Giriş:

İsrail'in suçu

(1:1 - 3:6)

1. İsrailin birinci suçu: düşmanlarını tam yenmediler (1:1 - 2:5)

2. İsrailin ikinci suçu: Rabbe karşı gittler (2:6 - 3:6)

Ana bölüm:

Baskılar ve kurtarıcılar (3:7 - 16:31)

A. Otniel - Aram'a (Suriye'ye) karşı (3:7-11)

B. Ehut - Moavlılara karşı (3:12-30)

1. Şamgar (3:31)

C. Debora - Kenanlılara karşı (bölüm 4-5)

D. Gidyon - Midyanlılara karşı (bölüm 6-8)

- Avimelek, anti-hakim (bölüm 9)

2. Tola (10:1-2)

3. Yair (10:3-5)

E. Yiftah - Ammonlulara karşı (10:6 - 12:7)

4. İvsan (12:8-10)

5. Elon (12:11-12)

6. Avdon (12:13-15)

F. Şimşon - Filistilere karşı (bölüm 13-16)

Ekleme:

Hakimler zamanındaki düşkünlük (b.17-21)

1. Birinci örnek:
dinsel düşkünlük
  - Danlılar: zorbacılıkla putperestlik (b.18)
2. İkinci örnek:
ahlaki düşkünlük
  - Mika: kiralık Allah görevlisi (b.17)
  - Levilinin cariyesi ve Giva kasabası (b.19)
  - Benyaminitlerle iç savaş (b.20-21)

HAKİMLER kitabı - Giriş

1. Otniel

2. Ehut

3. Debora

4. Gidyon

Büyük hakimler

Avimelek

5. Yiftah

6. Şimşon

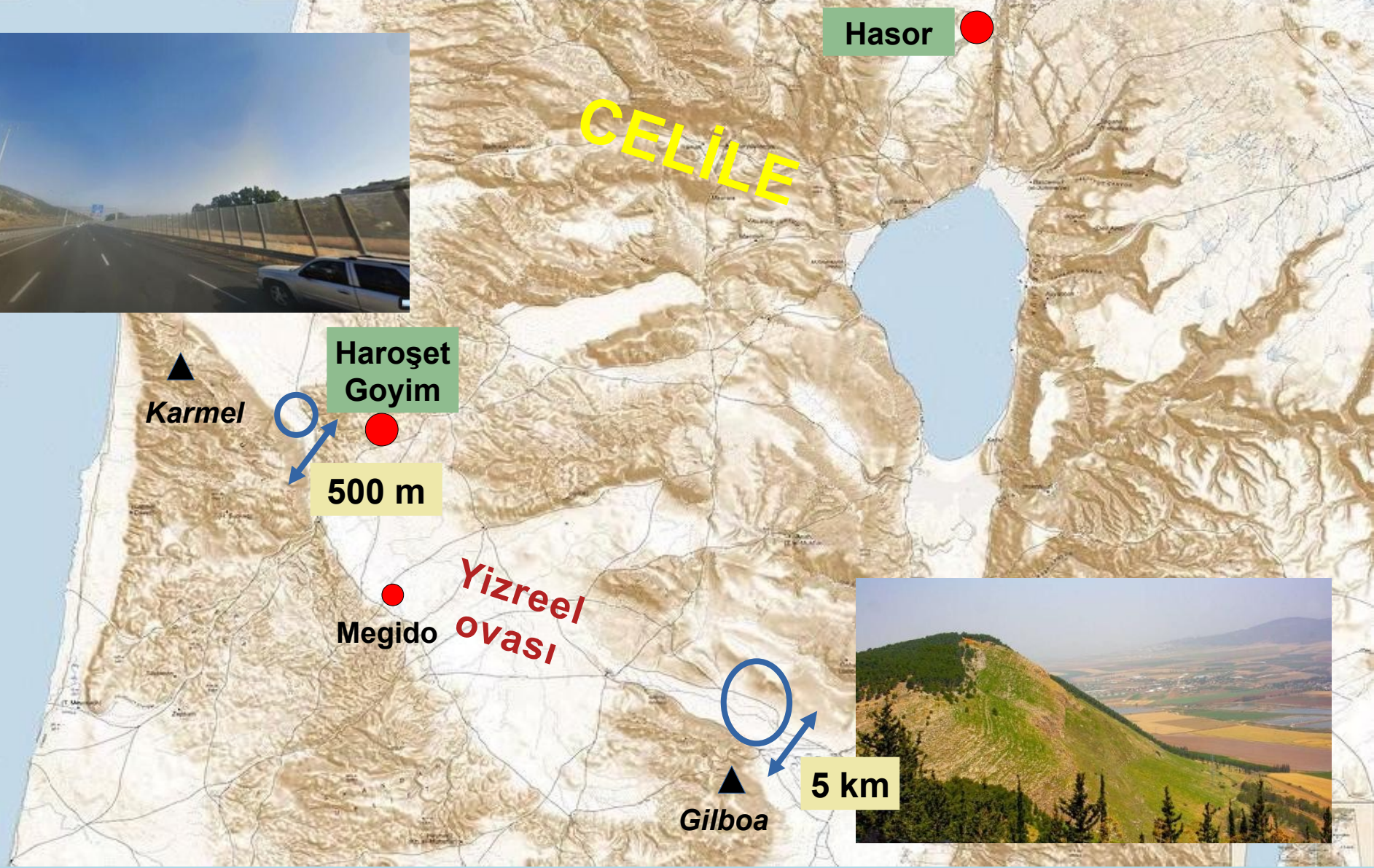
Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

4:1-3 1 Ehut'un ölümünden sonra İsraililer yine RAB'bin gözünde kötü olanı yaptılar.

2 RAB de İsrailileri Hasor'da egemenlik süren Kenanlı kral Yavin'in eline teslim etti.

YİZREEL Ovası

Hasor

CELİLE

Haroşet
Goyim

Karmel

500 m

Megido
Yizreel
ovası

Gilboa

5 km

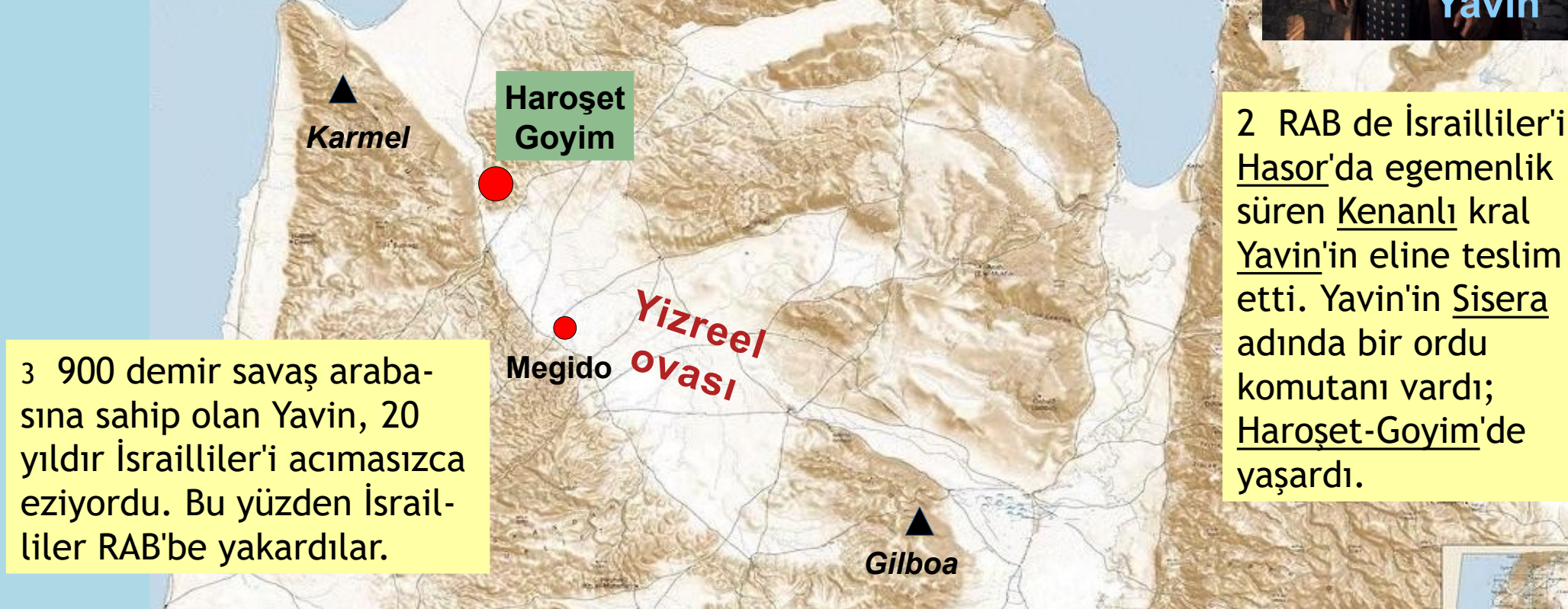
Sisera

Hasor

Yavin

CELİLE

Karmel

Haroşet Goyim

Megido

Yizreel ovası

Gilboa

3 900 demir savaş araba-sına sahip olan Yavin, 20 yıldır İsrailiiler'i acımasızca eziyordu. Bu yüzden İsrailiiler RAB'be yakardılar.

2 RAB de İsrailiiler'i Hasor'da egemenlik süren Kenanlı kral Yavin'in eline teslim etti. Yavin'in Sisera adında bir ordu komutanı vardı; Haroşet-Goyim'de yaşardı.

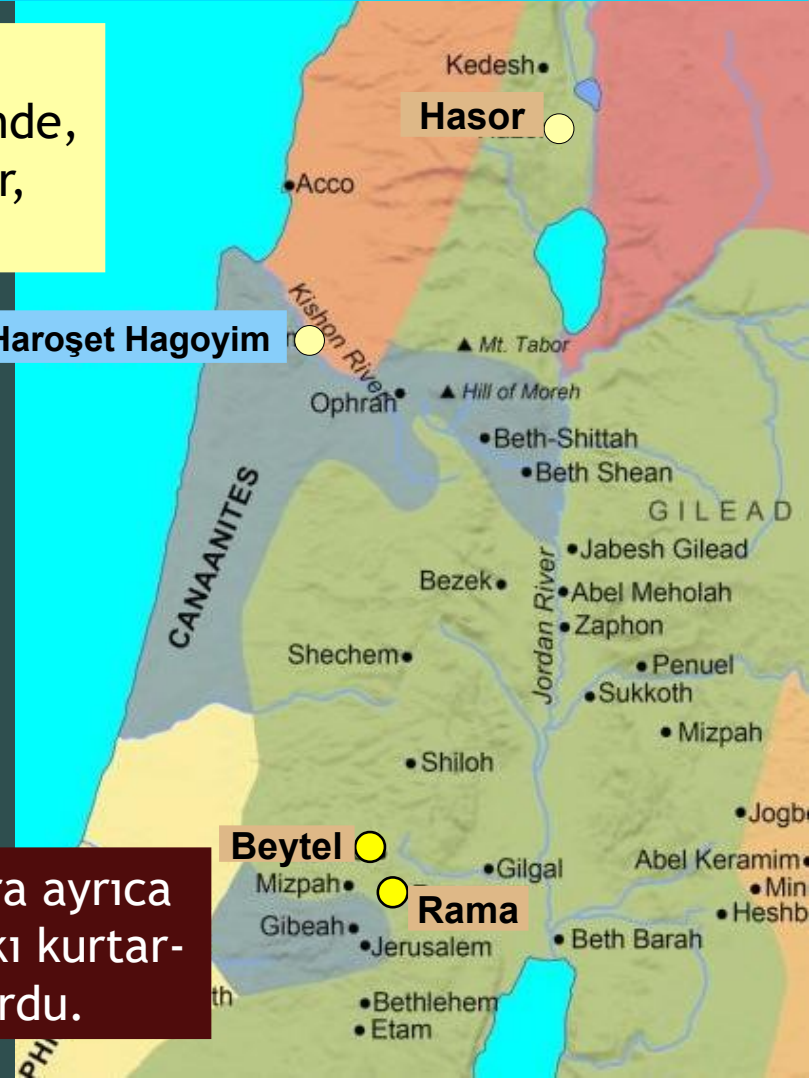
Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

4:4-5 4 O sırada İsrail'i Lappidot'un karısı Peygamber Debora yönetiyordu. 5 Debora Efrayim'in dağlık bölgesinde, Rama ile Beytel arasındaki hurma ağacının altında oturur, kendisine gelen İsrailîliler'in davalarına bakardı.

Bütün hakimlerden sadece Debora ayrıca bir peygamber idi ve savaşıp halkı kurtarmadan önce bile hakimlik yapıyordu.

Haroşet Hagoyim

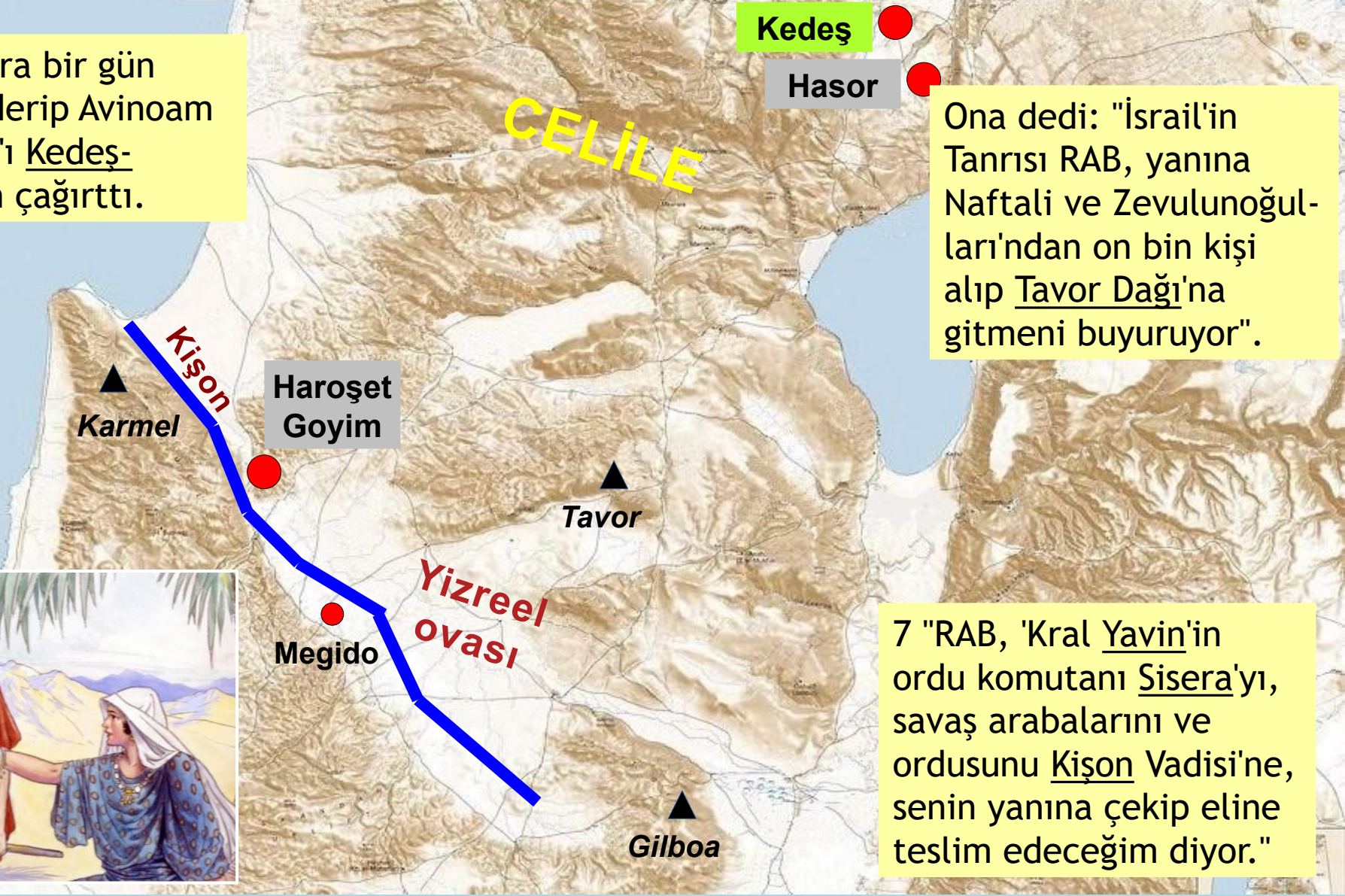

4:6 Debora bir gün adam gönderip Avinoam oğlu Barak'ı Kedeş-Naftali'den çağırttı.

Kedeş

Hasor

Ona dedi: "İsrail'in Tanrısı RAB, yanına Naftali ve Zevulunoğullarından on bin kişi alıp Tavor Dağı'na gitmeni buyuruyor".

7 "RAB, 'Kral Yavin'in ordu komutanı Sisera'yı, savaş arabalarını ve ordusunu Kişon Vadisi'ne, senin yanına çekip eline teslim edeceğim diyor."

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

4:8-9

8 Barak Debora'ya, "Eğer benimle gelersen giderim" dedi, "Benimle gelmezsen gitmem."

9 Debora, "Seninle gelmesine gelirim, ama böyle bir yol tuttuğun için onurlandırılmayacaksın" dedi, "Çünkü RAB Sisera'yı bir kadının eline teslim etmiş olacak." Böylece Debora kalkıp Barak'la birlikte Kedeş'e gitti.

"Eğer benimle gelersen ..."

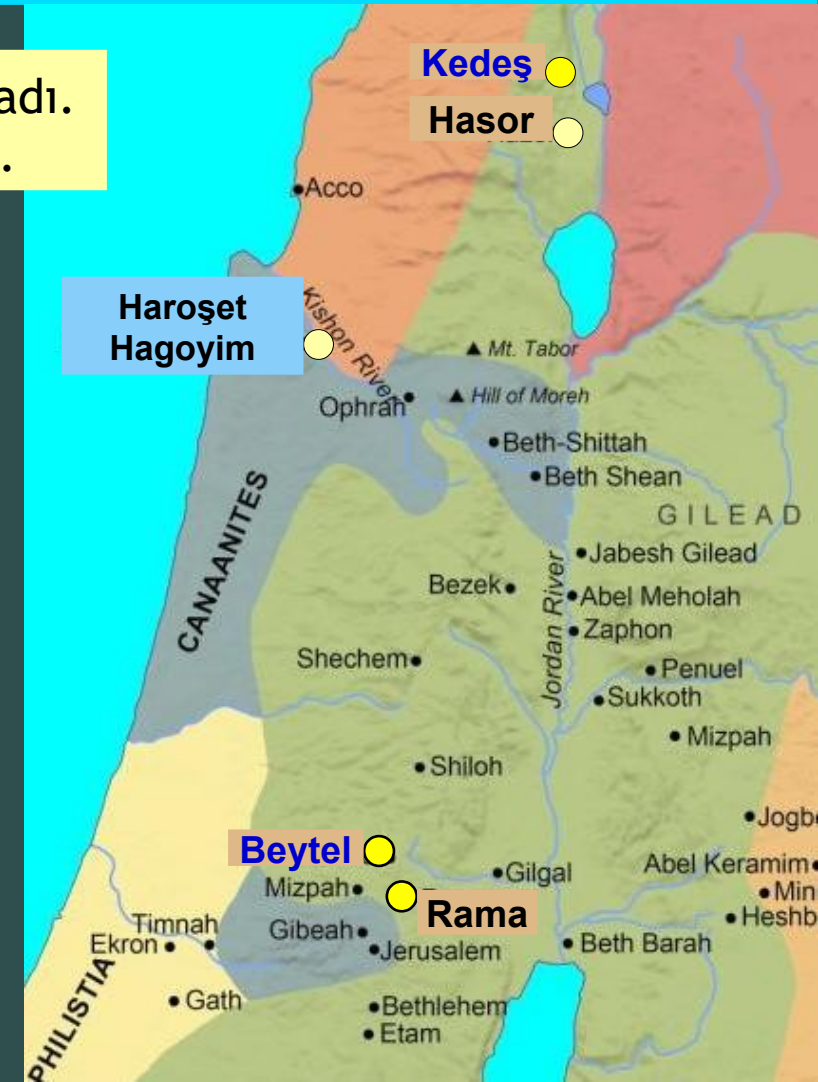
Çıkış 33:14-17

RAB, "Varlığım sana eşlik edecek" diye yanıtladı, "Seni rahata kavuşturacağım."

15 Musa, "Eğer varlığın bize eşlik etmeyecekse, bizi buradan çıkarma" dedi, 16 Ancak o zaman benimle halkın yeryüzünün öteki halklarından ayırt edilebiliriz." 17 RAB, "Söylediğin gibi yapacağım" dedi, "Çünkü senden hoşnut kaldım, adınla tanıyorum seni."

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

4:10 Barak Zevulun ve Naftali oğullarını Kedeş'te topladı. Ardında on bin kişi vardı. Debora da onunla birlikte gitti.

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

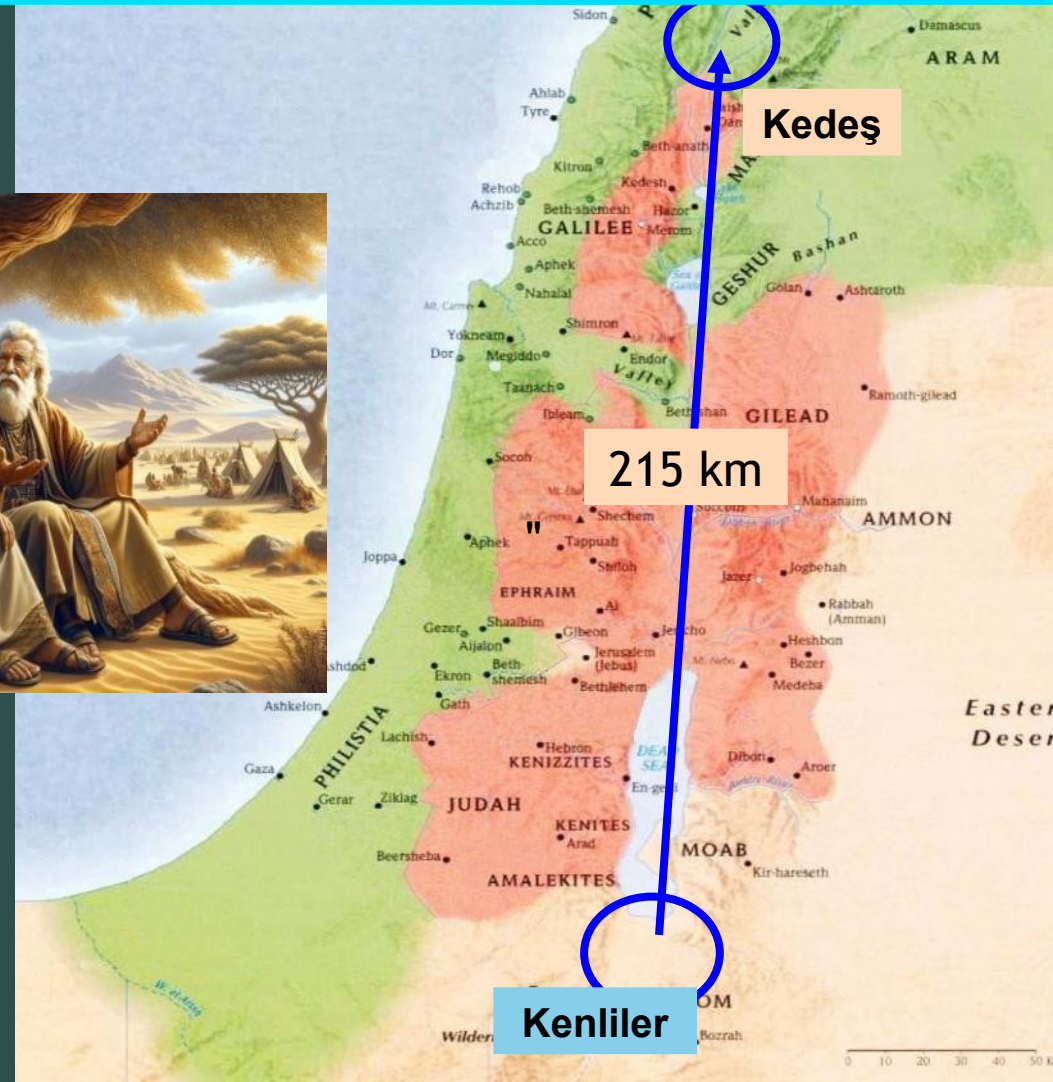
4:11

Kenliler'den Hever, Musa'nın kayınbiraderi Hovav'ın torunlarından, yani Kenliler'den ayrılmış, çadırını Kedeş yakınında Saananim'deki meşe ağacının yanına kurmuştu.

Hakimler 1:16

Musa'nın kayınbabasının torunları olan Kenliler, Yahudaoğullarıyla birlikte Hurma Kenti'nden ayrılıp Arat'ın güneyindeki Yahuda Çölü'nde yaşamaya gittiler.

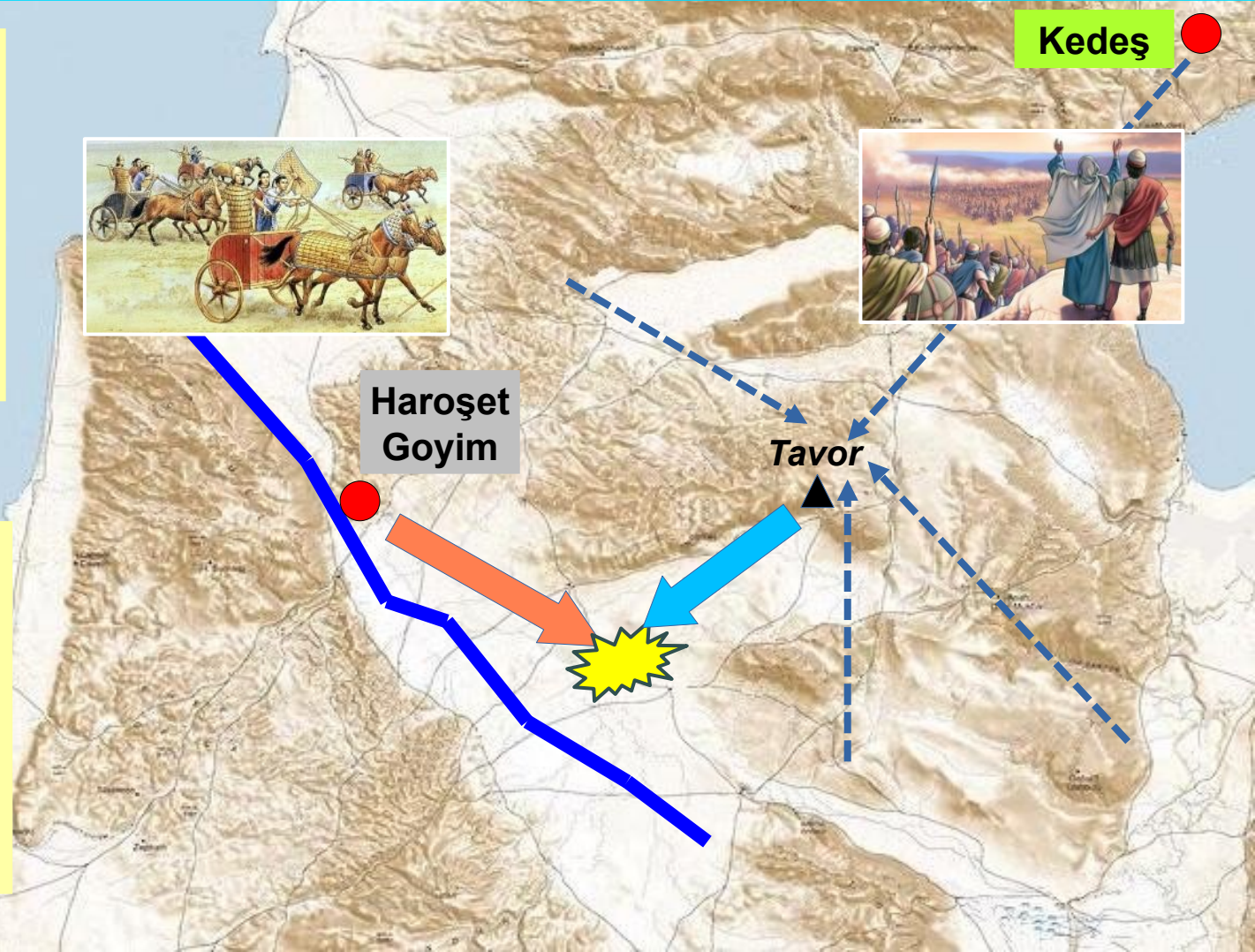

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

4:12-13

12 Avinoam oğlu Barak'ın Tavor Dağı'na çıktığını duyan Sisera, 13 dokuz yüz demir arabasını ve yanındaki halkı Haroşet-Goyim'den çıkarıp Kişon Vadisi'nde topladı.

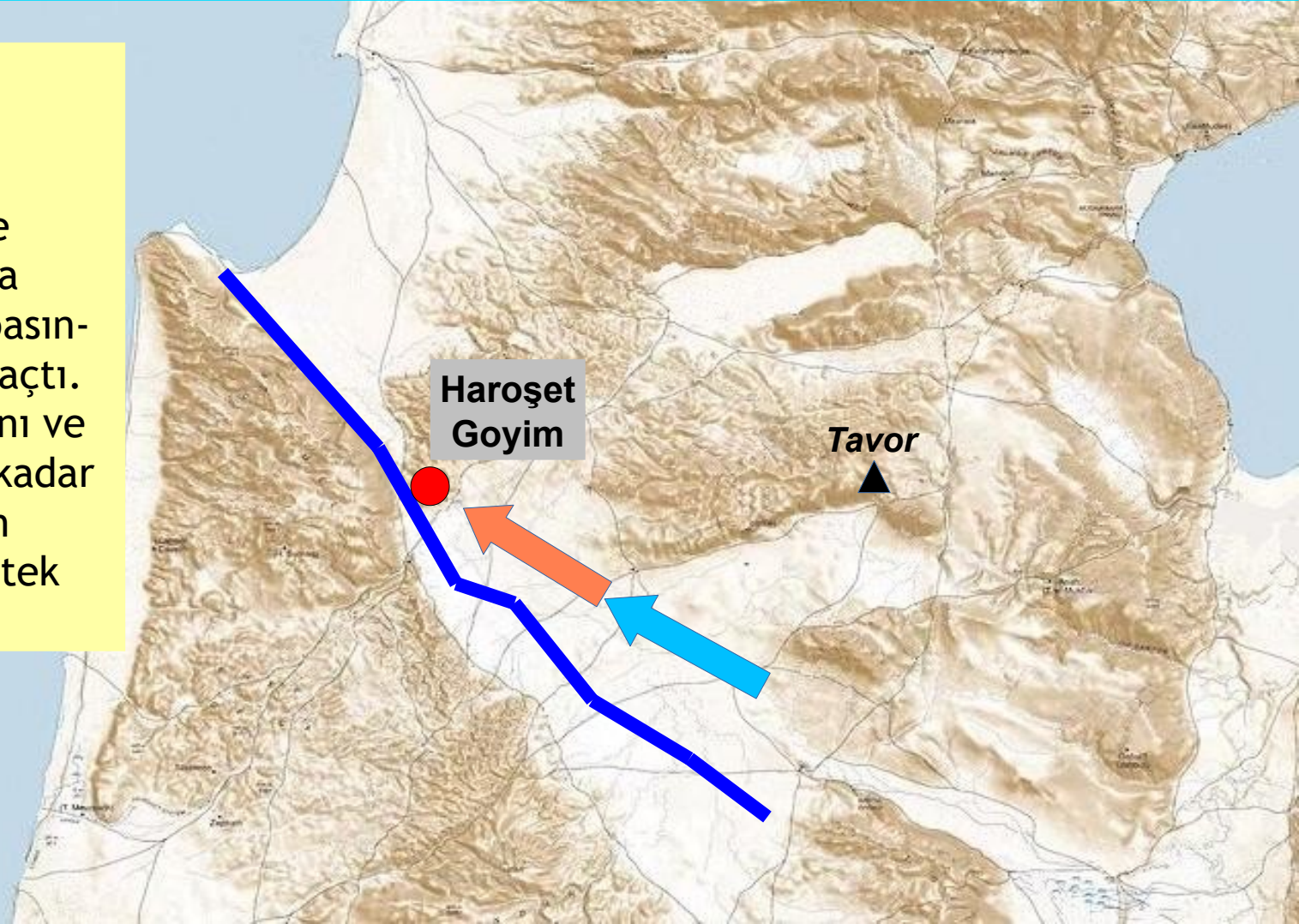
14 Debora Barak'a, "Haydi kalk! Çünkü RAB'bin Sisera'yı senin eline teslim ettiği gün bugündür" dedi, "RAB senin önünden gidiyor." Bunun üzerine Barak ardında on bin kişiyle Tavor Dağı'ndan indi.

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

4:15-16

15 RAB, Sisera'yı, savaş arabalarını sürenleri ve ordusunu Barak'ın önünde şaşkına çevirerek bozguna uğrattı. Sisera savaş arabasından indi ve yaya olarak kaçtı. 16 Barak savaş arabalarını ve orduyu Haroşet-Goyim'e kadar kovaladı. Sisera'nın bütün ordusu kılıçtan geçirildi, tek kişi bile kurtulamadı.

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

4:17

Yaya olarak kaçan
Sisera ise Kenliler'den
Hever'in karısı Yael'in
çadırına sığındı.
Çünkü Hasor Kralı
Yavin'le Kenliler'den
Hever'in arası iyiydi.

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

4:18-20

18 Yael Sisera'yı karşılamaya çıktı. Ona, "Korkma, efendim, gel çadırıma sığın" dedi. Çadırına sığınan Sisera'nın üzerine bir yorgan örttü.

19 Sisera, "Susadım, lütfen biraz su ver de içeyim" dedi. Yael süt tulumunu açıp ona içirdikten sonra üzerini yine örttü. 20 Sisera kadına, "Çadırın kapısında dur" dedi, "Biri gelir de çadırda kimse var mı diye sorarsa, yok de."

Ahlaki sorular:

- Ortadoğuda misafirleri korumak en kutsal bir görevdir. Bir misafiri davet etmek, onu korumaya söz vermek ve onu sonra öldürmek çok büyük suç sayılıyor.
- 4:17 Yael'in kocası Hever, kral Yavin ve Sisera ile iyi anlaşırđı. Sisera Yael'den koruma bekledi. Yael'in hareketi hainlik değil miydi?

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

4:21

Hever'in karısı Yael eline bir çadır kazığı ile tokmak aldı. Yorgunluktan derin bir uykuya dalmış olan Sisera'ya sessizce yaklaşarak kazığı şakağına dayadı ve yere saplanıncaya dek çaktı. Sisera hemen öldü.

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

4:22-24

22 Yael

Sisera'yı
kovalayan
Barak'ı karşıla-
maya çıktı.

"Gel, aradığın
adamı sana
göstereyim"
dedi. Barak
kadını izledi ve
şakağına kazık
çakılmış
Sisera'yı ölü
buldu.

23 Böylece Tanrı o gün Kenanlı kral Yavin'i İsraililer' in önünde bozguna uğrattı. 24 Giderek güçlenen İsraililer sonunda Kenanlı kral Yavin'i ortadan kaldırdılar.

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

Zafer ilahileri

- Musa ile Miriam (Çıkış 15)
- Davut (mesela: Mezmur 18)
- Yehoşafat (2. Tarihler 20 - "27 Bundan sonra bütün Yahuda ve Yeruşalim halkı Yehoşafat'ın önderliğinde sevinçle Yeruşalim'e döndü. Çünkü RAB düşmanlarını bozguna uğratarak onları sevindirmişti. 28 Çenk, lir ve borazan çalarak Yeruşalim'e, RAB'bin Tapınağı'na gittiler."
- Meryem (Luka 1:52-53 "O, kendi eli ile kuvvetli işler yaptı. Yüreğinde yükseklik düşünenleri darmadağın etti. Kralları iskemlelerinden aşağı attı ve düşkünleri yükseltirdi.")
- Siyon'da 144,000 (Vahiy 14 - alınlarında hem Kuzu'nun, hem de Babasının adı yazılıydı. Büyük sıkıntıdan önce mühürlendiler, eksiksiz Siyon'da)

5:1 Debora ile Avinoam oğlu Barak o gün şu ezgiyi söylediler:

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

5:2-3

2 "İsrail'in önderleri başı çekince,
Halk gönüllü olarak savaşınca
RAB'be övgüler sunun.

3 Dinleyin, ey krallar!

Ey yönetenler, kulak verin!

RAB'be ezgiler söyleyip İsrail'in Tanrısı
RAB'bi ilahilerle öveceğim.

Zafer ilahileri

- Musa ile Miriam (Çıkış 15)
- Davut (mesela: Mezmur 18)
- Yehoşafat (2. Tarihler 20 - "
- Meryem (Luka 1 - a.52-53)
- Siyon'da 144,000 (Vahiy 14)

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

5:4-5

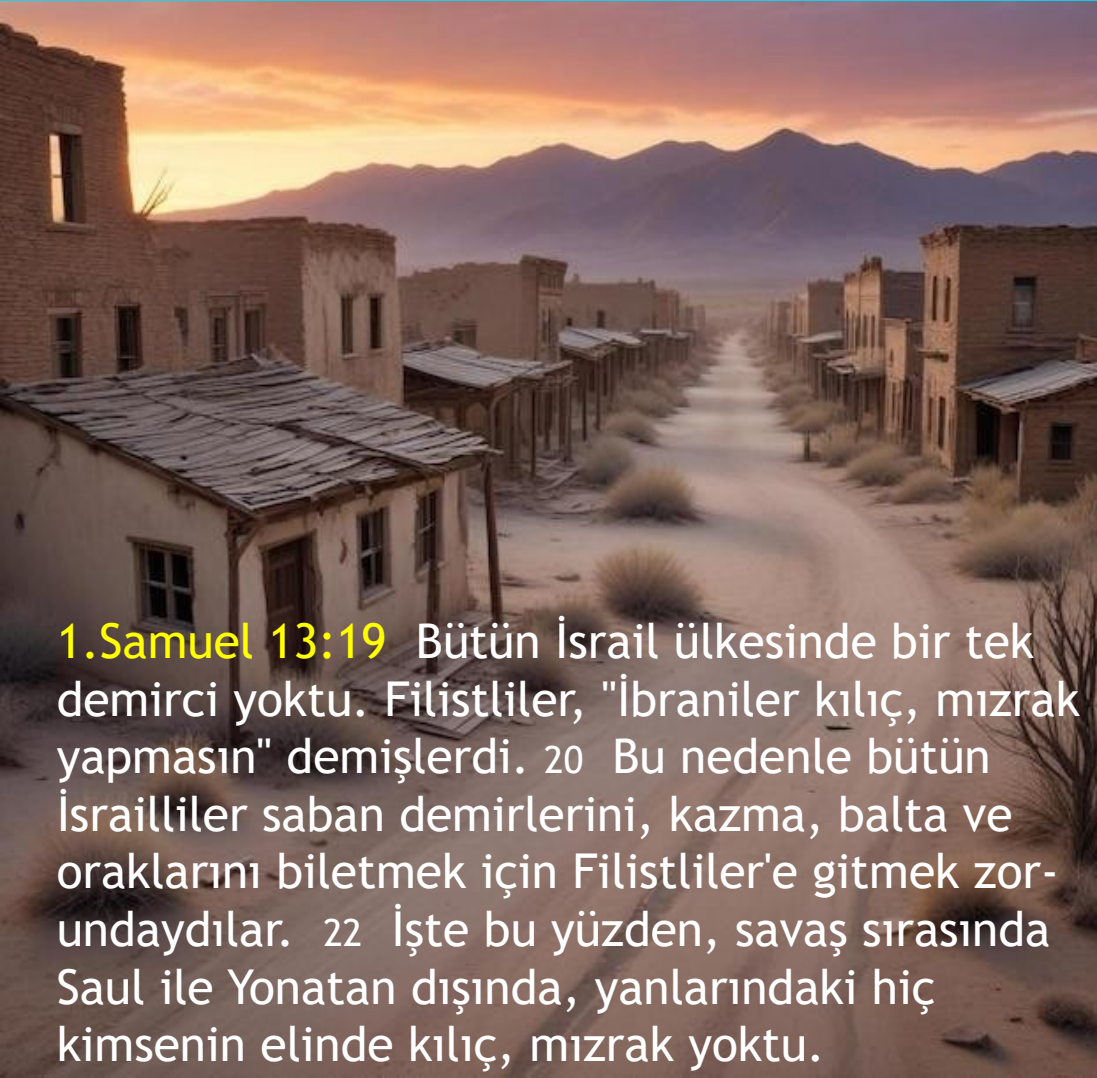
4 Seir'den çıktığında, ya RAB,
Edom kırlarından geçtiğinde,
Yer sarsıldı, göklerden yağmur boşandı,
Evet, bulutlar yağmur yağdırdı.
5 Sina Dağı'nda olan RAB'bin,
İsrail'in Tanrısı RAB'bin önünde
Dağlar sarsıldı.

Yasa 33:2

"RAB Sina Dağı'ndan geldi,
Halkına Seir'den doğdu
Ve Paran Dağı'ndan parladı.
On binlerce kutsalıyla birlikte geldi,
Sağ elinde halkı için alev alev yanan
ateş vardı.

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

1.Samuel 13:19 Bütün İsrail ülkesinde bir tek demirci yoktu. Filistliler, "İbraniler kılıç, mızrak yapmasın" demişlerdi. 20 Bu nedenle bütün İsraililer saban demirlerini, kazma, balta ve oraklarını biletmek için Filistliler'e gitmek zorundaydılar. 22 İşte bu yüzden, savaş sırasında Saul ile Yonatan dışında, yanlarındaki hiç kimsenin elinde kılıç, mızrak yoktu.

5:4-5

6 Anat oğlu Şamgar zamanında, Yael zamanında kervanların ardı kesildi.

Yolcular sapa yollardan gider oldu.

7 Bomboştu İsrail'in köyleri, Ben İsrail'de ana olarak ortaya çıkıncaya dek,

Ben Debora ortaya çıkıncaya dek İsrail'in köyleri bomboştu.

8 Yeni ilahlar seçtikleri zaman Savaş kentin kapılarına dayandı. İsrail'deki kırk bin askerin elinde Ne kalkan ne de mızrak vardı.

Hakimler zamanı Demir Çağ'ının başlangıcı idi. Demir öbür metallere çok daha sert olduğu için savaşlarda avantaj sağlardı.

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

5:9-12

9 Yüreğim İsrail'i yönetenlerle
Ve halkın arasındaki gönüllülerdir.
RAB'be övgüler sunun!

10 Ey semerleri pahalı boz eşeklere binenler,
Ey yoldan yaya gidenler, dinleyin!

11 Kuyu başındaki kalabalıklar
RAB'bin zaferlerini,
İsrail savaşçılarının zaferlerini anlatıyorlar.
Ardından RAB'bin halkı kent kapılarına
Akın etmeye başladı.

12 Uyan, uyan Debora, uyan uyan!
Söyle, ezgiler söyle!
Ey Avinoam oğlu Barak,
Kalk, götür tutsaklarını.

Zenginler ve Fakirler

a.11 (KitMuk):

Ok atanların gürültüsünden uzakta, su
çektikleri yerlerde, Orada RABBİN doğru
işlerini, İsrailde saltanatının doğru işlerini
anlatacaklar. O zaman RABBİN kavmı kapılara
indiler.

*Hayvanlarını sulamak için kasabanın dışına
çıkanlar, oköuların korkusundan kasabaya
kaçtılar... ama sonra Rabbin zaferini gördüler.*

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

5:13-15,18

13 Geriye kalanlar soyluların yanına geldi,
RAB'bin halkı yiğitleriyle bana geldi.

14 Amalek kökünden olanlar Efrayim'den geldi,
Benjaminliler de seni izleyenlerin arasındaydı.
Yöneticiler Makir'den,

Başbuğ asasını taşıyanlar Zevulun'dan geldi.

15 Debora'yla birlikteydi İssakar'ın beyleri.
Evet, İssakaroğulları da Barak'ın ardından
Hızla ovaya indi.

18 Ama Zevulun ve Naftali halkları
Tehlikeye attılar canlarını savaş alanında.

Gönüllüler

- Debora seviniyor, bu oymaklardan hemen ve zorlamadan geldiler.
- Kendi problemleri unutmak, kardeşini kardeş saymak

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

5:15-17

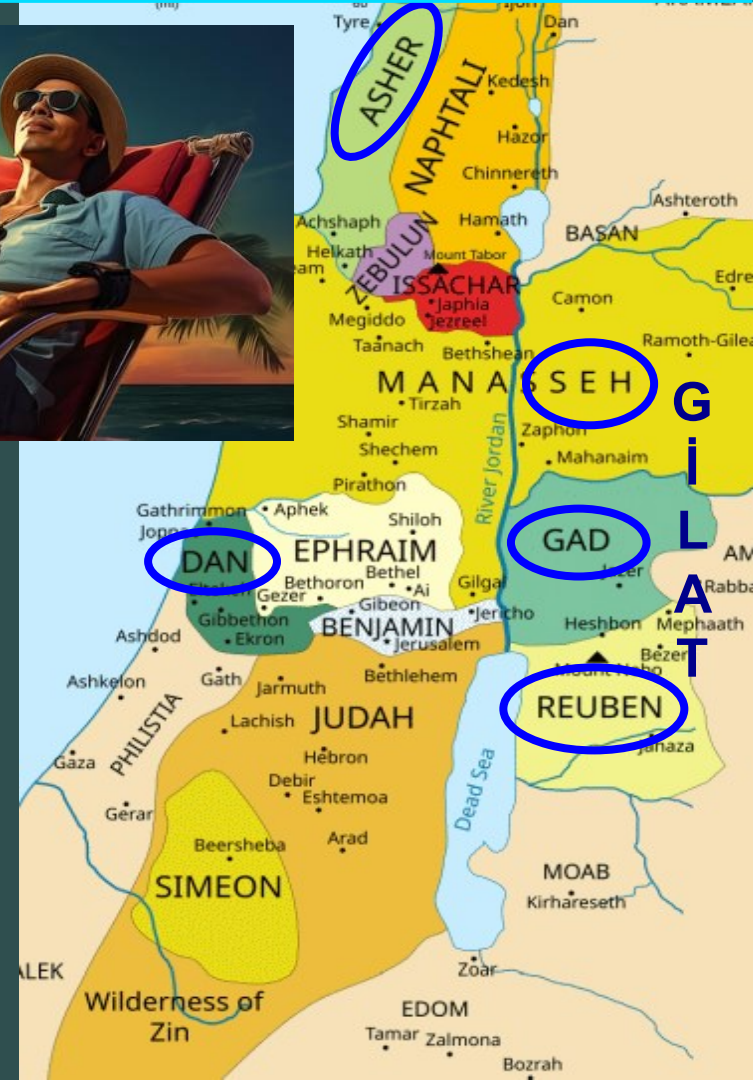
15 Ama Ruben oymağının bölükleri
Büyük bir kararsızlık içindeydi.

16 Sürülerine kaval çalan çobanları
Dinlemek için neden ağıllarda kaldılar?
Evet, Ruben oymağının bölükleri
Büyük bir kararsızlık içindeydi.

17 Gilatlılar Şeria Irmağı'nın ötesinde kaldı,
Dan oymağıysa gemilerde oyalandı.
Aşer oymağı deniz kıyısında dinlendi,
Koylarda yan gelip oturdu.

Yahuda ve Şimeon

- O iki oymağını hesaba katmıyor; sanki onlardan yardım zaten beklenmezdi

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

5:19-22

19 Taanak'ta ve Megiddo sularının kıyısında Krallar gelip savaştılar.

Kenan kralları da savaştı.

Ancak ne gümüş ne ganimet aldılar.

20 Yıldızlar göklerden savaşa katıldı.

Göğü bir baştan öbür başa geçerken, Sisera'ya karşı savaştı.

21 Kışon Irmağı, o eski ırmak, Süpürüp götürdü onları.

Yürü, ey ruhum, üzerlerine güçle yürü!

22 O zaman atlar dörtnala koştu.

Güçlü atların toynakları

Yerde izler bıraktı.

Yıldızlar savaştı

- ya Barak ordusu Kenanlıları geceleyin kovaladı ve yıldız ışığı yardım etti
- yada yıldız = melekler
- yada astrolojik inanç

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

5:23

RAB'bin meleği, 'Meroz Kenti'ni lanetleyin dedi, 'Halkına lanetler yağdırın. Çünkü RAB'bin yardımına, Zorbalara karşı RAB'bin yardımına koşmadılar.

"Meroz kenti"

- O kasaba Debora'nın zamanında önemli bir yer olmalıydı, ama sonra KK'ta hiç geçmiyor. Demek Rabbin laneti etkili idi.
- Karşılaştır: nasıl İsa incir ağacını lanetledi

Matta 21:18-20

Sabahlayın kasabaya dönerken, İsa acıktı. 19 Yol kenarında tek başına duran bir incir ağacı gördü. Ama onun üzerinde sade yaprak buldu. O zaman ağaca dedi: "Senden asla bir daha yemiş çıkmayacak!" Ve ağaç hemen kurumaya başladı. 20 Öğrenciler bunu görünce şaşıtlar. "İncir ağacı nasıl hemen kurudu?" diye sordular.

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

5:24-27

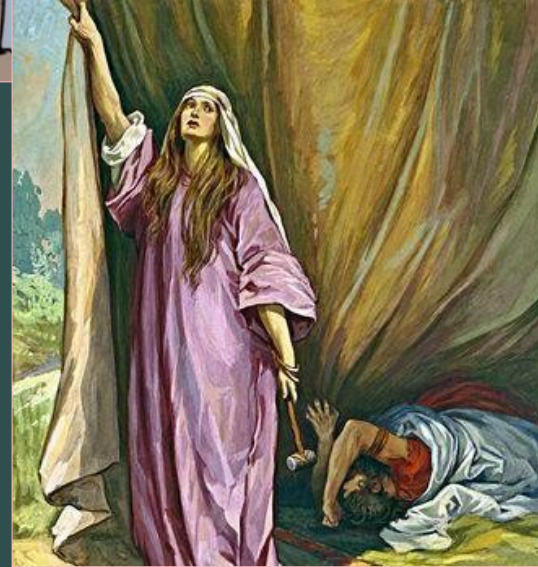
24 Kenliler'den Hever'in karısı Yael Kadınlar arasında alabildiğine kutsansın. Çadırlarda yaşayan kadınlar arasında Alabildiğine kutsansın.

25 Sisera su istedi, Yael ona süt verdi. Soylulara yaraşır bir çanakla ayran sundu.

26 Sol eline çadır kazığı, Sağ eline işçi tokmağını aldı. Vurdu, Sisera'nın başını ezdi. Şakağına çaktı kazığı, deldi geçirdi.

27 Ayaklarının dibine çöktü, Yere serildi Sisera.

Düşüp yığıldı Yael'in ayakları dibine, Yığıldığı yerde cansız kaldı.

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

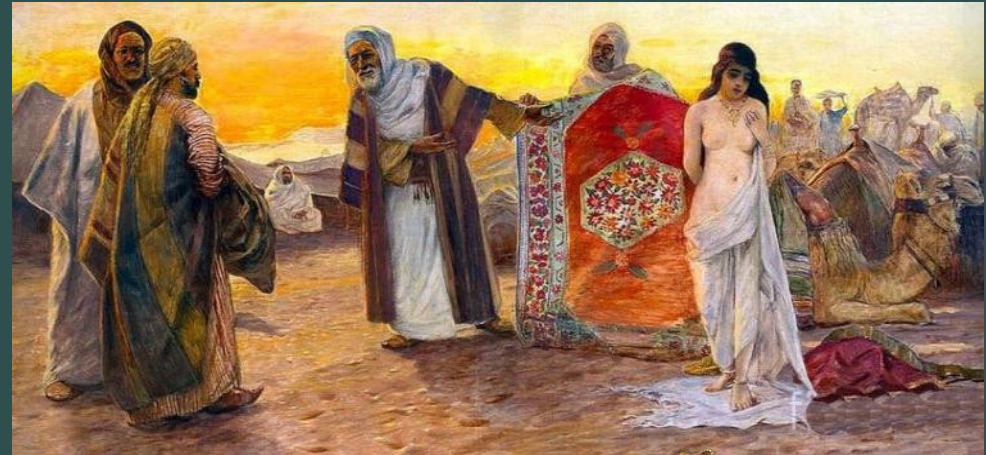
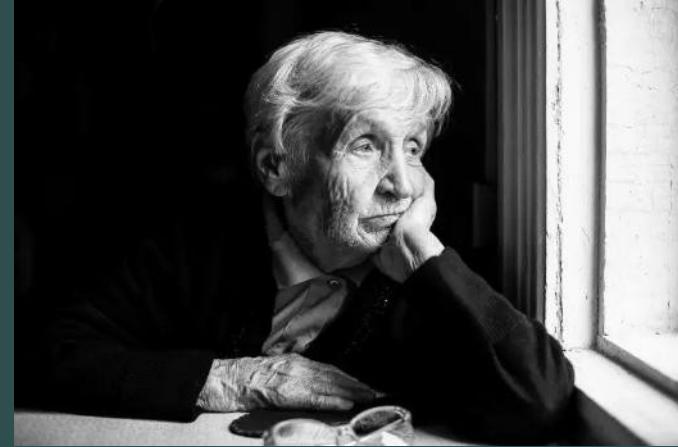
5:28-30

28 Sisera'nın annesi parmaklıkların ardından,
Pencereden bakıp feryat etti:

"Oğlumun savaş arabası
Neden bu kadar gecikti,
Nal sesleri neden duyulmuyor?"

29 Bilge kadınlar onu yanıtladılar. O da şöyle
düşündü:

30 "'Ganimeti bulmuş, paylaşıyor olmalılar.
Her yiğide bir ya da iki kız,
Sisera'ya ganimet olarak rengarenk giysiler,
Evet, işlemeli, rengarenk giysiler.
Yağmacıların boyunları için
İki yanı işlemeli renkli giysiler,
Hepsi ganimet."

Baskılar ve kurtarıcılar - 4. DEBORA ve BARAK (b. 4-5)

5:31

Ya RAB, bütün düşmanların
böyle yok olsun.
Seni sevenlerse,
Bütün gücüyle doğan güneş
gibi olsunlar."

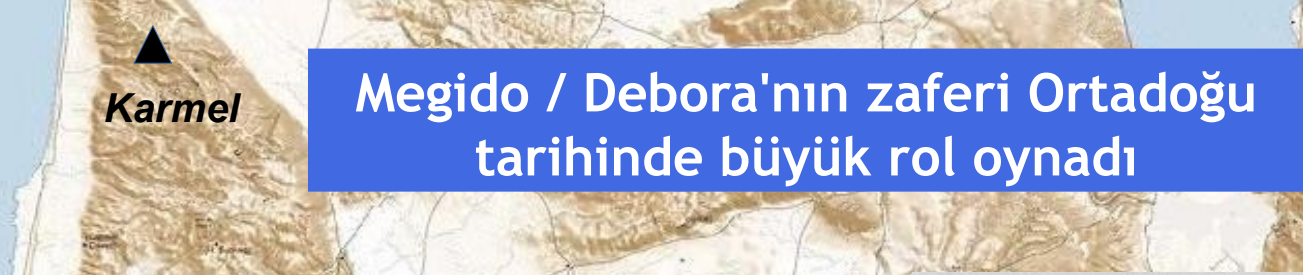
Bundan sonra ülke kırk
yıl barış içinde yaşadı.

Firavun Tutmosis III / Kadeş kralı
İ.Ö. 1457

Firavun Neko / Kral Yoşıya
2 Kral 23 / İ.Ö. 609

▲
Karmel

Megido / Debora'nın zaferi Ortadoğu tarihinde büyük rol oynadı

Harmageddon Savaşı
???

İzreel Savaşı

İngilizler / Osmanlılar
1.Dünya Savaşı 1918

▲
Gilb

Açıklama (Vahiy) 16

13 Ve gördüm, nasıl ejderin ağzından, canavarın ağzından ve sahte peygamberin ağzından, sanki kurbağalar gibi, üç tane mundar ruh çıktı.

14 Bunlar, mucize işleyen kötü varlıkların ruhlarıdır. Bütün dünyanın krallarına kadar ulaşıyorlar. Öyle ki, her şeyi güden Allahın o büyük gününde, o kralları muharebe etmek için toplasınlar.

15 Bakın, ben bir hırsız gibi geliyorum. Ne mutlu o kişi, hani uyanık duruyor ve rubalarını kolluyor. Öyle ki, onun ayıbını görmesinler diye çıplak gezmesin.

16 Ruhlar da dünyanın krallarını bir yere topladılar. O yerin adı İbranice dilinde 'Har-magedon'dur (= Megido Tepesi).

"İsrail'in Tanrısı RAB, on bin kişi alıp Tavor Dağı'na gitmeni buyuruyor"

- Debora zamanında Rab halkını topladı, saldırıya geçti.
- Harmagedon savaşında düşmanlar ordularını topluyor, Rabbin halkının savaşı defansiftir, savunma!
- Zaferimiz, Antimesihin ordularını yok etmek değildir, doğruluğumuzu korumaktır. Savaş ruhsaldır.